LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. (0 5) 236 2444, faksas (0 5) 236 2626
El. p. urm@urm.lt, http://www.urm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Grantui Arthurui Gochinui
10900 Winnetka Avenue
Chatsworth, CA 91311, JAV
El. paštu ggochin@gmail.com

Nr.
Į 2026-09-18 Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS KOMUNIKACIJŲ

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje (toliau – Ministerija) gautas Jūsų 2026 m. rugsėjo 18 d. prašymas „Dėl 2025 m. rugsėjo 25 d. Panerių publikacijos patikslinimo ir 2026 m. komunikacijos“ (registracijos data 2026 m. rugsėjo 21 d., registracijos Nr. 2-15926) (toliau – Prašymas).

Prašyme Jūs prašote: 1) „Patikslinti arba papildyti 2025 m. rugsėjo 25 d. URM publikaciją, tiksliai aprašant Vilniaus geto likvidavimo metu vykusias deportacijas ir žudynes bei aiškiai įvardijant Ypatingojo būrio ir kitų Lietuvos vykdytojų dalyvavimą Panerių žudynėse, kartu išlaikant Vokietijos saugumo policijos ir SD vadovaujančią atsakomybę“; 2) „Viešame patikslinime aiškiai vartoti formuluotę „lietuvių kolaborantai“ arba kitą vienodai konkrečią formuluotę, kuri nepalieka jų nacionalinės ir institucinės tapatybės neįvardytos. Vien „kolaborantai“ ar „vietos kolaborantai“ šio trūkumo neištaiso“; 3) „Paprašyti Audros Plepytės, kuri 2025 m. rugsėjo 25 d. Paneriuose atstovavo Ministerijai, prisidėti prie šio patikslinimo arba jį viešai paremti, jei jos dabartinis statusas ir pareigos tai leidžia“; ir 4) „Užtikrinti, kad visuose 2026 m. Lietuvos žydų genocido atminimo dienos ir Panerių minėjimų URM pranešimuose, kalbose, socialinių tinklų įrašuose ir kitoje oficialioje komunikacijoje būtų aiškiai įvardyta tiek nacistinės Vokietijos vadovaujanti atsakomybė, tiek dokumentuotas lietuvių kolaborantų ir kitų Lietuvos vykdytojų dalyvavimas“. Jūs taip pat siūlote konkrečią, Jūsų manymu, tinkamą formuluotę, kurią turėtų vartoti Ministerija.

Pabrėžiame, kad Ministerija nuosekliai pripažįsta, jog Holokaustas yra viena skaudžiausių tragedijų Lietuvos ir Europos istorijoje. Nacistinės Vokietijos okupacinės valdžios vykdytas žydų žudymas Lietuvoje, taip pat vietos kolaborantų dalyvavimas vykdant šiuos nusikaltimus yra neatsiejami nuo šios tragedijos.

Pažymime, kad skirtingų istorinių aplinkybių detalizavimo apimtis gali skirtis atsižvelgiant į komunikacijos būdą. Informaciniai pranešimai apie atminimo renginius dėl savo pobūdžio nelaikytini išsamiu istoriniu tyrimu ar visų konkretaus istorinio įvykio aplinkybių katalogu. Jų turinį ir apimtį lemia konkretaus pranešimo paskirtis. Pranešimas apie atminimo renginį nėra tapatus specializuotai istorinei ar edukacinei publikacijai, todėl jame nėra išsamiai nurodomi visi

konkretaus istorinio įvykio dalyviai, jų priklausymas organizacijoms ar kitos istorinės aplinkybės. Taigi vien tai, kad konkrečiame trumpajame komunikacijos pranešime nėra išvardytos visos istoriniuose šaltiniuose dokumentuotos aplinkybės, savaime nereiškia, kad tos aplinkybės nėra pripažįstamos ar kad jų reikšmė yra menkinama.

Ministerija toliau nuosekliai siekia, kad oficialioje komunikacijoje būtų tinkamai atspindėtas nacistinės Vokietijos okupacinės valdžios vaidmuo ir dokumentuotas vietos kolaborantų dalyvavimas vykdant Lietuvos žydų genocidą. Tai aiškiai atsispindi ir Ministerijos 2026 m. rugsėjo 23 d. pranešime „Paneriuose pagerbtas Lietuvos žydų genocido aukų atminimas“, nuoroda https://www.urm.lt/naujienos/141/paneriuose-pagerbtas-lietuvos-zydu-genocido-auku-atminimas:46489. Pranešimo formuluotės atitinka Ministerijos požiūrį, kad Holokausto istorijos pasakojime turi būti pripažįstamas ne tik nacistinės Vokietijos okupacinės valdžios vaidmuo, bet ir vietos kolaborantų dalyvavimas.

Ministerija ir toliau, rengdama komunikacijas apie Holokaustą ir Lietuvos žydų genocido aukų atminimą, vadovausis istorinių faktų tikslumo, pagarbos aukoms ir atsakingo istorinės tiesos atskleidimo principais.

Dėl Prašyme nurodytos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2025 m. gruodžio 9 d. nutarties baudžiamojoje byloje Nr. 2K-173-1073/2025 pažymime, kad joje pateikti išaiškinimai susiję su Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 170^2 straipsnio taikymu vertinant konkrečių viešų pasisakymų turinį. Minėtoje nutartyje nebuvo sprendžiamas valstybės institucijų informacinių pranešimų turinio išsamumo ar jų tikslinimo klausimas. Todėl vien aplinkybė, kad informaciniame pranešime nėra išsamiai išdėstyti visi su istoriniu įvykiu susiję faktai ar įvardyti visi jo dalyviai, savaime nereiškia, kad tokia informacija yra neteisinga ar klaidinanti ir turi būti papildyta.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2026 m. sausio 28 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-227-821/2026, nagrinėdamas ginčą dėl valstybės institucijos interneto svetainėje skelbiamos informacijos patikslinimo, vertino institucijos pareigą teikti ir skelbti informaciją pagal taikomą teisinį reglamentavimą. Šioje byloje buvo atsižvelgta į tai, kad teisės aktai neįpareigojo institucijos skelbti pareiškėjos pageidaujamų papildomų duomenų, kurių pati institucija nekaupė. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, 2024 m. spalio 30 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-1142-492/2024 nagrinėdamas reikalavimus atlikti konkrečius viešo informacijos paskelbimo institucijos interneto svetainėje veiksmus, taip pat vertino institucijos veiklą ir informacijos viešinimą reglamentuojantį teisinį reguliavimą.

Atsižvelgiant į nurodytą teismų praktiką pabrėžtina, kad vien pareiškėjo pageidavimas papildyti valstybės institucijos interneto svetainėje paskelbtą informaciją jo nurodytomis aplinkybėmis ar konkrečiomis formuluotėmis savaime nesukuria pareigos tokį papildymą atlikti. Vien tai, kad informaciniame pranešime nėra išsamiai išdėstytos visos su istoriniu įvykiu susijusios aplinkybės ar įvardyti visi jo dalyviai, savaime nereiškia, kad paskelbta informacija yra neteisinga ar klaidinanti.

Ministerija, peržiūrėjusi Jūsų minėtą publikaciją ir įvertinusi jos paskirtį, pobūdį bei Prašyme išdėstytus argumentus, nenustatė esant pagrindo papildyti ją Prašyme siūlomomis istorinėmis aplinkybėmis ir formuluotėmis.

Šį atsakymą Jūs turite teisę per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos skųsti pasirinktinai: vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi ir 8 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos administracinių ginčų komisijai (A. Goštauto g. 12, 01108 Vilnius) arba, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi ir 29 straipsnio 1 dalimi, Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant bet kuriuose teismo rūmuose: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102

Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8A, 44312 Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298 Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys) arba per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą https://e.teismas.lt.

Užsienio reikalų ministerijos kanclerė Aistė Stakėnienė

Arvydas Daunoravičius, tel. (0 5) 236 2857, el. p. arvydas.daunoravicius@urm.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	LR Užsienio reikalų ministerija 188613242, J. Tumo-Vaižganto 2, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS KOMUNIKACIJŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-10-14 Nr. (13.1.2E)3-6462
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aistė Stakėnienė, Ministerijos kanclerė, MINISTERIJOS KANCLERIS
Sertifikatas išduotas	AISTĖ STAKĖNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-10-14 16:19:55 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-10-14 16:20:10 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2026-01-26 17:01:23 – 2031-01-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, į.k. 188613242 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 10:59:02 iki 2027-12-18 10:59:02
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.90.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-10-14 16:35:31)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-10-14 16:35:31 Dokumentų valdymo sistema Avilys